

Spelartit

No. 5.85

YSTAVIÄ TAPAAAMASSA BELGIASSA - REINTJE VOS

Eräänä kesäisellä iltana v. 1984 vietettiin Hakunilan nuorisotalolla lähtiäisiltamia uusien belgialaisten ystäviemme kanssa. Kun tanssit oli tanssittu, oli syöty ja pidetty hauskaa, koitti jähmyväisten hetki. Mutta, - "Me lähdemme vain yhdellä ehdolla: Te tullette meidän vieraaksemme Belgiaan ensi kesänä", sanoi Reintje Vos'n puheenjohtaja. No, emmehän me voineet tätä seurakuntaa koko talvea majoittaa, joten ei ollut muuta vaihtoehtoa kuin luvata: "Me tulemme". Suudelmin ja halauksin asia vielä vahvistettiin.

12.8.1985

Viileänraikkaana loppusuven aamuna me "Suomen parhaat ja samalla myös vaatimattomimmat" astuimme sinivalkoisten siipien lennätettäväksi kohti Belgiaa. Kone laskeutui aamupäivällä Brysselin lentokentälle. Parin perheen kapsekit päättivät jatkaa vielä matkaa, toiset Budapestiin ja toiset Zürichiin. Huumori ei pettänyt laukkujen omistajia ja matkakumppanit totesivat: "Olipa hyvä sentään että ainoastaan laukut lähtivät ja Heinosenet ja Kaukosuot sentään tulivat meidän matkaamme".

Meitä oli bussi vastassa ja lähdimme heti kiertoajelulle Brysseliin tutustumaan. Ihmettelimme Kiinalaisen paviljongin koristeellisia kiemuroita ja Atomiumin suoria metallinhohtoisia linjoja. Iltapäivällä bussi vei meidät Reintje Vos'n seurantalolle, Vossenhalliin, jossa joimme kahvit. "Kettutalo" on upeaksi kunnostettu vanha talli jyhkeine tummine kattoparruineen ja kivisine seinineen. Merkille pantava mukavuus oli kaljahanat, joita isäntäväkemme vieraanvaraisesti käyttivät.

Kun katselimme isäntäseuramme "kotia", tuli jälleen kerran esiin ajatus siitä, että myös me tarvitsemme oman seurantalons. Moneen otteeseen Hildingin kanssa keskusteltiin Vantaanjoen kosken partaalla olevan viilatehtaan tai jonkin muun tilan hankkimisesta käyttööme.

Kahvien jälkeen lähdimme majoittumaan isäntäperheisiimme. Menomatkalla me ihailimme belgialaista maisemaa: hyvin hoidettuja, pienistä tiilistä muurattuja taloja värillisin lasi-ikkunoin ja runsain pitsiverhoin. Taloissa oli huolellisesti näperrettyjä yksityiskohtia, jossain omistajaparisiskunnan nimet seinässä, joissakin jopa pieni torni keskellä taloa, kaariovia ja monelaisia koukeroita. Pihat olivat kukkia tulvillaan ja melkein joka sentti maasta oli tarkoin kylvetty, kitketty ja nurmikot huolellisesti ajeltu. Tällainen maan-tonkijan verta suoniinsa saanut suomalainen amatööripuutarhuri saisi hyvinkin yhden päivän kulumaan vain erilaisia pihoja tutkimalla. Belgiassa on 10 milj. ihmistä ahtaautunut Vaasan läänin kokoiselle alueelle. Siksi ei ole ihme, että melkein joka neliösentti on tarkasti otettu käyttöön.

"Kotiin" päästyä oli useimmille meistä ensimmäinen elämys jyrkkyydeltään tikapuiden kaltaiset, kapea-askelmaiset portaot, jotka johtivat yläkerran huoneisiin. Muiden huoneiden, paitsi omamme, ovet olivat tiukasti kiinni. Huoneiden sisustus poikkesi jonkin verran suomalaisesta. Kalusteet olivat suurikokoisia, tummia ja jyhkeitä, pitsiverhot liehuivat romanttisesti ikkunoissa. Tärkein huonekalu, sänky, oli sekin aivan omaa luokkaansa. Öinen kokemuksemme oli joustinpatja, jonka keskellä olevassa puolen metrin syvyisessä kuopassa oli lämpöistä kumppanin kanssa köllötellä. Krusifiksi pölkallonkuvineen seinällä vartioi untamme.

Illaksi isäntäseuramme oli järjestänyt barbeque-illan. Pihalla savusi kaksi grilliä, ja "Kettutalon" pöydällä olevilta lautasilta me seivästimme grillivartaisiin mitä moninaisimmat herkut, jotka sitten pihalla kypsennettiin. Vieraanvarainen seurantalomme tarjosi oluita. Belgiassa on yli tuhat erilaista olutlaatua, joista muutamaa tuli maistettua jo ensimmäisellä iltana. Nieliinpainuvin makueldämys oli Trappisten bier. Tätä "rapistinta" tuli matkan aikana kumottua niin monta lasillista, että hyvistä aikomuksista huolimatta emme ehtineet maistaa niitä muita noin tuhatta laatua.

13.8.1985

Tänään tutustuimme Antwerpeniin. Kiertoaajelu alkoi satamasta, joka on eräs maailman suurimpia. Rantaviivan pituus on n. 30 km. Mr. Lanninen opastuksella tutustuimme erittäin perusteellisesti erääseen sataman osaan. Mieleen jäi mm., että satamaan pääsevät laivat, joiden syväys on 17,5 m ja että satamalaiturin betonilaatat oli suonistettu lasersäteiden avulla. Suuret metalliputkipinot herättivät seuran naisväessä erinomaista ihastusta, MIELENkiintoista. Lada on erinomainen ralli-auto, sen totesimme, kun autoja ajettiin laivasta satamaan. Hyvin ne kestivät, vaikka "rallikuskit" ajoivat laivasta maihin bensii-nit ja öljyt roiskuen ja vauhti hipoen 100 km/

Satamasta lähdimme päiväkahville Antwerpenin suomalaiseseen merimieskirkkoon. Merimiespappi esitteli meille pikkuruisen kirkon ja kertoi siitä monipuolisesta työstä, jota kirkko tekee merimiesten ja esim. vaikeuksiin joutuneiden suomalaisten keskuudessa.

Kirkosta kävelimme tyttökatua pitkin kohti vanhaa kaupunkia. Näyteikkunoiden pitsi-

verhojen lomasta vilkkuivat houkuttelevat säärivarit, mutta joukkomme pysyi sentään koossa: kukaan ei tiettävästi langennut kadun houkuttuksiin.

Merimieskirkosta mukaan tulleen suomalaisen, Belgiassa asuvan tytön opastuksella tutustuimme vanhaan kaupunkiin, sen kapeisiin kujiin, pieniin taloihin ja mm. Rubensin kotitaloon. Kaupungin ilme oli iloinen. Kauniita vanhoja taloja, katukahviloita, kukkia, hilpeitä ihmisiä ja kujilta kaikuvaa posetiivimusiikkia. Torin keskellä oli kuorma-auto, jonka lavalla oli kokoelma eri kokoisia kelloja. Soittaja soitteli niitä kuin paraskin pianisti, vai pitäisikö sanoa kellisti.

Illalla lähdettiin Reetiin, jonka suuressa teltassa vietettiin kansantanssifestivaaleja. Ryhmiä oli mm. Belgiasta, Turkista, Kreikasta, Englannista sekä tietenkin korkeatasoinen ryhmä Vantaalta. Mustavalkoisen belgialaisryhmän jälkeen joukkomme oli värikäs ilmestys. Punaiset hameenhelmat hulmusivat lavalla tulenlieskan kaltaisina ja metallivöiden helat välkkyivät ja kilisivät. Henkeä pidätellen "reportteri" seurasi esitystä lavan reunalta. Kuka voi sanoa, ettei suomalaisissa olisi temperamenttia ja pilviä hipovaa hilpeyttä? Lavalle jäivät helkkymään kreikkalaisen kansanmusiikin sävelet, kun bussimme starttasi kohti "kotia" mustassa ja sateisessa illassa. Matkalla meitä viihdytti Spelareiden moniääninen sekakuoro, Veikon komea basso ylinnä.

14.8.1985

Tänään ohjelmana oli esiintyminen Bokrijk-puistossa. Alue on suuri ulkomuseo, jossa on vanhoja rakennuksia eri puolilta Belgiasta. Lisäksi alueella on ravintoloita, lasten leikkipaikkoja sekä junan mallisia ajoneuvoja, joiden kyädissä voi tutustua puistoon.

Esiintyminen oli lavalla suuren tammen katveessa. Vauhti oli kova ja muistoksi kreikkalaisista, englantilaisista ja suomalaisista tanssijoista lavaan jäi ammottava reikä. Heti esiintymisen jälkeen alkoi rankkasade, joka viilensi hehkuvan kuuman ilman. Me pidimme sadetta ravintolan yläkerrassa, Tummién kattoparrujen alla, maistelimme Trappitsen bieriä ja kilistimme "ketjujen kunniaksi".

Illalla otimme osaa toiseen festivaaliin. Koulun pihalla Kuringenissa oli puinen esiintymislava. Illan pimeydessä, valonheittäjien loisteessa värikäs suomalaisryhmä jälleen niitti kunniaa ja teki suomalaista kansanperinnettä tunnetuksi.

15.8.1985

Tänään vietimme päivää Retiessä, suuressa puistossa, tammien viileissä varjoissa. Puiston reunamilla esittelivät taitojaan ja tuotteitaan mm. puukenkämästari, tinaseppi sekä viinin- ja oluentekijät, joiden tuotteita maistelimme. Me seurasimme myös hevosen kengittämistä ja silmät pyöreinä tuijotimme hevosta: väsymyskö väärästi sen mittasuhteita silmissämme, vai oliko se todella niin SUURI? Tankaikkisen vanha petrolilla toimiva, metallipyöräinen traktori puksutteli rättoisasti, ja hilpeiden kaljaa juovien ihmisten joukko täytti puiston maa-alan viimeistä neliötä myöten. Mikä olisikaan mukavampi tapa viettää sunnuntai-iltapäivää? Tästä voisi Seurasaari ottaa opikseen. Vientungoksessa, lavalla auringon paahteessa esitettiin Spelareiden ikimuistoinen tanhuketju. Tässä ketjussa ei huudeta: "Humaus, humaus", mutta siihen voi nyt hyvin liittää riemukkaan kiljahduksen: "Munaus, munaus".

Retiestä lähdettiin Trappisten bier-kahvilaan. Kahvila on luostarin ylläpitämä ja

siellä tarjotaan sitä ainoaa oikeaa Trappitsen bieriä, luostarin valmistamaa. Kahvila oli täynnä sunnuntaipäivää viettäviä "rapistimen" ystäviä - samoin parkkipaikka täynnä autoja! Istahdimme puiden siimekseen, tiilimuurin katveeseen, pöydän ääreen ja kohta jo tarjoilijapoika juoksutti meille ne ainoat oikeat juomat. Lempeässä, lauhassa säässä, hilpeissä tunnelmissa me nautimme tätä elämän eliksiiriä ja kuuntelimme noiden mainioiden pelimanniemme, Veikon ja Kaukon, juttuja. Tällainen paratiisi oli luostarin esipiha, miten lieenee itse luostarissa?

16.8.1985

Bussi starttasi "Kettutalon" pihalta kohti Brygged. Pienen kientoajelun jälkeen las-
tauduin laivaan, joka kuljetti meitä pitkin sameavetistä kanaalia. Kanaalin rannalla istuivat onkijat ja Kauko voivotteli sitä, että onkivehkeet jäivät kotiin. Kanaalin varrella komeili muutama iso tuulimylly ja sitä reunustivat vehreät maisemat.

Laivamatkan jälkeen tutustuttiin Dammeen. Viihtyisä, hyvin hoidettu paikka, kauniita pikku taloja, kukkia, kirkko, katukahviloita. Dammen jälkeen tutustuimme Bryggeen, vanhaan keskiaikaiseen satamakaupunkiin, jonka laivalaitureilta meri oli maan nousemisen myötä paennut kauas. Hevoset mennä kopsuttelivat mukulakivikatuja ja kahvi maistui vaaleanpunaisten päivänvarjojen alla. Kauniit pitsiliinat, nuket sekä erilaiset käsityöt löysivät tiensä suomalaisten matkailijoiden laukkuihin.

Kun ilta koitti, isäntäväkemme kyyditsi meidät illanviettoon Parochencentrumiin. Huoneisto on seurakunnan omistama ja seinällä oli risti. Seurakunnan toimintaa ei Belgiassa haittaa, että ristin viereisellä

seinällä on laari kaljahanoineen. Illan ohjelmana oli eri maiden tanssiopetusta. Erinomaista hilpeyttä herätti johtajattaremme Ullan opettama hylkeen hyppely. Innokkaina ja onnellisina oppilaat pyörittelivät pyölyjään. Toinen opetustanssi oli kerenski. Eräs tyttöistämme halusi valistaa tanssikavaljeeriaan ilmoittamalla tanssin nimen: "Kerenski" - "Johansson", vastasi oppilas käden ojentaen.

17.8.1985

Aamupäivä oli tänään vapaa. Ei tiedetä miten itse kukin sen on viettänyt, mutta perhe Honkanen lainasi isäntävän polkupyörät ja kartan ja lähti tutustumaan Stekenen kylään. Voi miten helppoa oli pyöräily! Ei mäen mäkeä koko matkalla, vain tasuaista maata loputtomiin. Pyöräiteitä ei katujen varsilla ole ja pikkukujien nopeusrajoitukset voivat olla 90 km/t. Hengissä kuitenkin selvittiin.

Iltapäivällä lähdettiin Oppuunsiin, uuteen festivaaliin. Koulun pihalla on jälleen, belgialaiseen tapaan, pöydät ja tuolit ja ilman täyttää grillattavien herkkujen tuoksu. Suomalaisryhmä, "munaus, munaus" -ohjelman terästäjänä, hoitaa kunnialla tanssit paahattavassa auringonpaisteessa.

Illalla vietettiin kyläjuhlaa Kemzekessä, kirkon liepeellä. Eri maiden ryhmät esiintivät jälleen ja vaalea suomalainen katsele ihastellen Katalonialaisen ryhmän tummaa kauneutta. Kastanjetit helksyivät tulisesti, mutta orkesterin puute haittasi muuten värikästä esitystä.

18.8.1985

Aamulla oli kaupungintalolla pormestarin vastaanotto. Lokaisesta tanssiryhmästä oli pieni joukko maataan edustamassa. Pormestari piti puheen, jossa hän kertoi mieluummin näkevänsä maassaan tanssijoita ja soittajia, kuin urheilijoita, sillä urheilu on nykyään liiaksi kaupallistunut ja politisoitunut. Ohjelmana oli musiikki- ja tanssiesityksiä. Kaukon sahalla soittama Honkamökin valssi sai ansaittua huomiota. Lisäksi soittokuntamme soitti pari polkkaa, jotka "Hildingit" sekä Sirpa ja Matti tanssivat.

Pormestarin vastaanoton jälkeen oli jumalanpalvelus Kemzeken kirkossa. Hyvin sujuivat sekä protestanttiset että katoliset menot yhdessä. Reino luki rauhallisella ja kuulluvalla äänellä pienen rukouksen. Soittokuntamme soitti herättäen liikutusta ja ihastusta, joka sai jonkun palelemaan, toisen hikoamaan ja eräältä tukka nousi pystyyn, niin että tykkimyssy ei ollut pysyvässä.

Iltapäivällä jatkui kyläpäivä Kemzekeessä. Irlantilaisryhmä myi Irish Coffeeta, jota varovaisesti maisteltiin. Myytävänä oli myös irlantilaisia huiluja. Ostettujen huilujen määrä takaisi Spelareille suuremmanpuoleisen huiluorkesterin. Muutaman lepotunnin jälkeen kyläjuhla jatkui edelleen samassa paikassa. Ohjelmana oli kansantanssien opetusta.

Pilke silmäkulmassa ja virne suupieleessä tuotiin pelimannin kylkiluulle terveiset, että kaksi irlantilaisen ryhmän tyttöä toivoisi pelimannin olevan matkalla ilman

kylkiluutaan. Niinpä niin, silloin tällöin tapaa erilaisia tarjoutujia, niin silmäkuin muunkin pelin pelaajiksi. Meidän orkesterimme ei ole Dingo, mutta tyrkyttäytyjät ovat erittäin yritteliäitä - perheen olemassaolosta huolimatta. Vain liehuvat sifonkihuivit ja kimeä kiljunta puuttuu.

Vesisade lopetti kyläillan n. klo 23 ja Spelareiden esitys jäi näkemättä. Luultavasti osa joukosta lähti tyytyväisenä jous-tinpatjansa lämpöiseen kuoppaan nukkumaan univelkaa pois.

19.8.1985

Kävimme tutustumassa Lee-farkkutehtaaseen. Koettuamme kiireen, pölyn, kosteuden, kuumuuden, metelin ja stressin nousi oma työme arvoon arvaamattomaan. Tehtaalta jatkettiin matkaa syömään, ostoksille ja kohti Hulstia Hollannissa. Matkalla tutustuimme puukenkätehtaaseen. Kenkäsorvi pyöri ja lastut lentelivät. Pihalla oli pinossa valtavia poppelitukkeja muodonmuutosta odottamassa ja vajassa kuivuivat valmiit "klomp-pikset" kuin polttopuut pinoissaan.

Hulstissa, Hollannissa, meidät yllätti sadekuuro, joten se hieman rajoitti kaupunkiin tutustumista. Cafeen tummanpunaisen samettiverhojen ja pitsisalusienien takaa me katselimme sadetta ja nautimme kahvista ja hyvästä seurasta. Pelinanimme olivat parhaalla juttutuulellaan ja kauko oli nyrjäyttää aivomme teettämällä meillä laskutehtäviä, jotka sivumennen sanoen kyllä vaatisivat korkeamman matemaatiikan hallintaa tehtävien ratkojilta.

Näinpä kallistui mielenkiintoinen, hauska ja uusia virikkeitä antanut matkamme kohti viimeistä iltaa, joka vietettiin isäntä-

väkemme seurassa. Matkan mielenkiintoisimpia asioita oli tutustuminen belgialaiseen kotiin. Moni asia poikkeaa suomalaisesta. Perheenemäntänä kiinnittyi huomioon keittiöön ja touhukkaan emäntämme toimiin. Kun ohjus hän viuhahteli huoneesta toiseen vieden, tuoden, touhuten. Meikäläisen poropeukaloemännän yrittäessä auttaa tiskien kuivaamisessa, ehti hän juosta moneen kertaan kaapilta toiselle ja oli täysi työ varoa, ettei jäänyt jalkoihin. Tarkemmin katsoen juoksentelun hyvin ymmärsi. Astiat tiskattiin keittiössä, josta ne kiiikutettiin talon toisessa päässä olevaan astiakaappiin ja osa talon keskellä olevan ruokasalin kaappiin. Sieltä ne taas haettiin pöytään ja keittiöön tiskattavaksi. Osa ruoista oli keittiön ja osa ruokasalin kaapissa, mikä myös lisäsi askelten lukumäärää. Kuivauskaappia ei ollut, vaan sen tilalla oli kaappi, jossa säilytettiin puhtaat pyyheliinat. Kiirettä tavaroiden kuljettamisessa on ihan pakko pitää, jos haluaa selvitä kohtuullisessa ajassa taloustöistä.

Isäntäväkemme vieraanvaraisuus ja ystävällisyys oli ylenpalttista. Mieleen jäi kytämään toive siitä, että meillä olisi joskus samanlainen tilaisuus kestitä heitä. Meitä syötettiin ja juotettiin, passattiin ja palveltiin. Meitä kuljetettiin paikasta toiseen ja opastettiin. "You are now at home", sanoi isäntämme Gino ja sitä me toden totta tunsimme olevamme.

Belgialaiset ruokailutottumukset poikkeavat jonkin verran suomalaisista. Eräänä päivänä söimme herkullisen aterian: Kasslerpaistin tapainen liha-annos ja vadilla pari viipaloitua ananasta, vuori Kiwi-hedelmiä sekä persikanpuolikkaita. Perunoita ei ollut ollenkaan ja ruokajuomana oli kahvi.

Mielenkiintoinen kokemus oli myös syödä pullalautaselta spaghettia kahvin kanssa.

Me voimme yrittää tarjota täällä suomalaista eksotiikkaa: hernekeitto, hapanleipä, karjalanpiirakat ja kaurapuuro saattavat lyödä vierastyhtä ällikällä kuin retkuemme eräät tyttäret aterialla, jolla he saivat eteensä karamellikastikkeella päällystetyn kanan- ja kuumennettuja sekahedelmiä.

20.8.1985

Koitti sitten viimeinen päivämme Belgiassa. "Kotoa" lähtiessä halattiin ja itkettiin. Talon isäntä jäi vilkuttamaan ovelle ja emäntämme Gerda lähti kiikuttamaan meitä kohti "Kettutaloa". Kapsekit pakattiin bussiin ja vielä seisoimme suuressa ringissä hyvästelylaulun laulaen. Kyyneleet pyrkivät silmiin ja viimeinen hyvästelyhalaus sai meidät taas itkemään. Hetken näytti siltä, että tultiin hautajaisista, kun bussiin alkoi kiivetä toinen toistaan punanenäisempiä ja -silmaisempiä Spelareita.

Hilpeän lentomatkan jälkeen me laskeuduimme koti-Suomeen ja arkipäivään. Kentällä me vielä kokoontuimme hyvästelemään toisemme ja kiittämään Matti-matkanjohtajaa, joka kantoi suuren vastuun matkan onnistumisesta. Rauhalliseen tyyliinsä hän luotsasi meidät paikasta toiseen, neuvoi, huolehti, tulkkasi. Kaikille kiitos kivasta matkaseurasta, monista hilpeistä hetkistä. Ensi kesänä me varmaankin noudatamme samaamme kutsua ja lähdemme Irlantiin?

Eeva-Liisa Honkanen

15 JAAR REINTJE VOS VOLKSKUNSTGROEP

Reintje Vos organiseert van: 16 tot 18 augustus

OOGSTFESTIVAL

met volksdansproepen uit

op het dorpsplein rond de van Kemzeke
Programma

Vrijdag 16 aug
Verbroederingavond

Zaterdag 17 aug
Optredens van de
internationale dans-
groepen

Zondag 18 aug Animatie met
ambachten volkspelen en
streekgerechten met vanaf
14u.30 Optredens van de inter-
nationale dansgroepen

SPELARI

Julkaisija: Helsingin pitäjän tanhujat
ja spelarit ry.

Toimituskunta: Hilding Haaparinne ja
Eeva-Liisa Honkanen